

مقاله کوتاه

گزارش چهار گونه جدید زنبور گالزای بلوط (Hym.: Cynipidae) از ایران

سید ابراهیم صادقی^۱، محمد زرگران^۲، مجید توکلی^۳، حسن عسکری^۱، جورج مليکا^۴، احمد محربی^۱ و ستار زینالی^۱

طی بررسیهایی که در سالهای ۱۳۸۱-۸۳ در قالب طرح ملی جمع آوری و شناسایی حشرات گالزای بلوط ایران صورت گرفت، چهار نوع گال مختلف که توسط زنبورهای خانواده (Cynipidae)، ایجاد شده بود، از جنگلهای بلوط زاگرس واقع در شمال غرب و غرب کشور از روی گونه بلوط دارمازو (*Q. infectoria*)، در جنگل ارسباران از روی بلوط اوری (*Q. macranthera*) و در آذربایجان شرقی و در جنگل حاتم بیگ استان اردبیل از روی *Q. petraea* جمع آوری گردید. پس از انتقال گالها به آزمایشگاه، زنبورهای مولد گال جداسازی گردید. زنبورهای مولد این گال‌ها عبارتند از:

1- *Andricus quercuscalicis* Burgsdorf

گالهای متعلق به این زنبور در تاریخ ۸۲/۶/۳۰ از منطقه قبرحسین در سی کیلومتری پیرانشهر و در اواسط تا اوخر تابستان از منطقه بانه و مریوان در استان کردستان جمع آوری گردید.

2- *A. hystrix* Trotter

۱- موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، ص. پ. ۱۱۶-۱۸۵، ۱۳۱۸۵، تهران. (مکاتبه کننده نگارنده اول).

E-mail: ebrahim.sadeghi@rifr.ac.ir

۲- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان غربی.

۳- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان.

۴- آزمایشگاه سیستماتیک پارازیتوئید، کوزک، مجارستان.

تاریخ دریافت: خرداد ماه ۱۳۸۴ تاریخ پذیرش: آذرماه ۱۳۸۴

گالهای این زنبور در تاریخ ۸۲/۵/۳۱ از منطقه قبر حسین، در اواسط تا اواخر تابستان از منطقه بانه و مریوان در استان کردستان جمع‌آوری شد.

3- *A. polycerus* Giraud

گالهای تولید شده توسط این زنبور در منطقه بازارچه مرزی سردشت در استان آذربایجان غربی در تاریخ ۸۲/۵/۲۸ و از منطقه قبر حسین در تاریخ ۸۳/۷/۲۱ و در اواسط تا اواخر تابستان به ترتیب از

مناطق بانه و مریوان در استان کردستان، منطقه گهواره در استان کرمانشاه و منطقه قلاجی در استان لرستان جمع‌آوری شد. همچنین گالهای این زنبور از روی گونه بلوط *Q. petraea* در منطقه شاهیوردی در ارسباران و نیز از روی *Q. macranhtera* حاتم بیگ مشکین شهر در تاریخ ۸۳/۷/۱۹ جمع‌آوری شده است.

4- *A. galeatus* Harteg

گالهای متعلق به این زنبور در تاریخ ۸۳/۷/۲۱ و ۸۲/۶/۲۹ از منطقه قبر حسین در سی کیلومتری پیرانشهر و در اواسط تا اواخر تابستان از منطقه گهواره در کرمانشاه از منطقه بانه و مریوان در استان کردستان جمع‌آوری گردید.

گونه‌های فوق در موزه بندپایان گروه تحقیقات حفاظت و حمایت موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع نگهداری می‌شوند.